

45190/2-2492

Národní památkový ústav

Došlo: 29.03.2016 13:21:56

Č. j.: NPU-310/24208/2016

Listů: 1 Příloh: 1

01000761267

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážený pan
Petr Štěpánek
Petrovice 198
262 55 Petrovice

Váš dopis značky

Naše značka
MK 76450/2015 OPP
MK-S 9300/2015 OPP

Vyřizuje/linka
Dědková Olga Mgr. / 428

V Praze dne:
09.02.2016

Věc: rozhodnutí ve věci žádosti o zrušení prohlášení pozemků bývalé užitkové zahrady zámku v k. ú. Petrovice u Sedlčan, Středočeský kraj, za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 76450/2015 OPP, sp. zn. MK-S 9300/2015 OPP, ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 - Malá Strana
IČ: 00023671

Příloha: 1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 76450/2015 OPP, sp. zn. MK-S 9300/2015 OPP, ze dne 9. 2. 2016

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, generální ředitelství
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
Městský úřad Sedlčany, úsek památkové péče
Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče
Vlastní

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

MKCRX0099JKB

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 14. 3. 2016

za správnost: Olga Dvůrková

V Praze dne: 9. 2. 2016
č. j.: MK 76450/2015 OPP
sp. zn.: MK-S 9300/2015 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury podle § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, **r u š í p r o h l á š e n í n í ž e u v e d e n ý c h p o z e m k ů b ý v a l é u ž i t k o v é z a h r a d y z á m k u, k. ú. Petrovice u Sedlčan, obec Petrovice, okres Příbram, Středočeský kraj** (rej. č. Ústředního seznamu kulturních památek ČR 45190/2-2497), **z a k u l t u r n í p a m á t k u.**

Pozemky:

- parc. č. 1/22
- parc. č. 1/23 *OH*
- parc. č. 1/24 *OH*
- parc. č. 1/25 *OH*
- parc. č. 1/26
- parc. č. 1/27 *OH*
- parc. č. st. 262
- parc. č. st. 346

Zrušení prohlášení za kulturní památku se netýká ohradní zdi stojící na některých z těchto pozemků.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, jsou účastníky řízení:

- Obec Petrovice, Petrovice 26, 262 55 Petrovice, IČ: 00243027
- TRIOL CZ, a.s., Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1; IČ: 46355863

Účastníci řízení jsou zastoupeni

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo kultury obdrželo žádost výše uvedených vlastníků pozemků, zastoupených panem Petrem Štěpánkem, o zrušení prohlášení pozemků bývalé užitkové zahrady zámku, k. ú. Petrovice u Sedlčan, obec Petrovice, okres Příbram, Středočeský kraj (rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek ČR 45190/2-2497), za kulturní památku.

Odůvodnění žádosti: „jedná se o pozemky na bývalé užitkové zahradě zámku. Tyto pozemky jsou održeny od ostatních pozemků parku novostavbou budovy pekárny z 90. let 20. století. Tím dotčené pozemky ztratily svůj původní charakter a pohledově se ze zámku a parku neuplatňují.“

V řízení se vyjádřil, na základě § 8 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, Městský úřad Sedlčany, odbor školství a památkové péče, který ve svém stanovisku ze dne 10. 8. 2015, č. j. 25421/2015/MUSED; ŠKPP/16084/2015, uvedl, že „vzhledem k tomu, že již v minulosti bylo povoleno rozparcelování této části parku a na některých pozemcích jsou již postaveny nebo povoleny stavby rodinných domů, nemá správní orgán námitek proti zrušení památkové ochrany předmětných pozemků.“

Dle téhož ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se v řízení vyjádřil i Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, dne 14. 10. 2015, č. j. 101675/2015/KUSK, sp. zn. SZ_101675/2015/KUSK, který zrušení prohlášení předmětných pozemků za kulturní památku doporučil s odůvodněním, že: „Petrovický zámek byl původně barokní jezuitskou rezidencí, vystavěnou v 2. pol. 17. století. Jezuité zde nechali vystavět dvě rezidence - velkou (nynější zámek) a malou, na náměstí u kostela. Roku 1887 byla rezidence přestavěna v neogotickém stylu na zámek. Park u zámku se změnil ve stylu anglického parku, severovýchodní část byla dle katastru užitková zahrada zámku. Rozvržení zahrady v 19. století je patrné z mapy stabilního katastru. Historické členění zahrady přetrvalo až do cca konce 20. století.“

Zahrada zámku v celém rozsahu prošla v 2. pol. 20. století změnami, severní výběžek zůstal v historickém uspořádání od období pol. 19. století, jak je vyobrazeno v mapě stabilního katastru, až cca do 90. let 20. století. Na počátku 90. let byla v evidenčním listu kulturní památky zámku (část listu 2497/2 zahrada) její památková hodnota popsána jako „střední - nízká“, s „náznakovitě dochovanou neobvyklou barokní kompozicí“. Užitková část zahrady, která je předmětem řízení o zrušení za kulturní památku, byla tehdy v evidenčním listu popsána

jako nedůležitá k památkové ochraně: „Severní cíp areálu je možno vyjmout ze jmen. seznamu chrán. památek.“

Na konci 20. století byla v jižní části užitkové zahrady, na pozemku kulturní památky, postavena novostavba pekárny. Zbývající část plochy užitkové zahrady tehdy ztratila kontext se zámeckým parkem, jednalo se však stále o pozemky se statutem kulturní památky. V územním plánu obce Petrovice (nabytí účinnosti vyhlášky o závazné části úp 15. 2. 2002) byla vymezena v rozmezí cca severní půlky užitkové zahrady zastavitelná plocha č. 28, s funkcí venkovského bydlení. Dle dostupných dokumentů byl na této ploše uvažován záměr zástavby čtyřmi rodinnými domy a přeparcelování pozemků (žádost OÚ Petrovice o poskytnutí informací č. j. 1396/07/St. zaslaná na MÚ Sedlčany, oddělení památkové péče). MÚ Sedlčany požádal o vyjádření NPÚ - ú. o. p. středních Čech v Praze. NPÚ ve svém vyjádření č. j. NPÚ321/10796/2007 uvedl, že: „tato severní část území parku byla novodobou stavbou pekárny odtržena od ostatního parku, severní výběžek území za stavbou pekárny ztratil svůj původní charakter a pohledově se ze zámku neuplatňuje, stala se možností budoucího funkčního propojení parku s touto částí území nereálná a možnost koncepčního řešení rehabilitace zeleně tím byla zredukována na dosud celistvé území mezi zámkem a objektem bývalé pekárny.“ NPÚ vyslovil souhlas se zástavbou čtyř rodinných domů za podmínky, aby: „nové rodinné domy byly navrženy v intencích odpovídajících charakteru obvyklých tradičních rodinných domů v okolí (domy se sedlovými střechami s taškovou krytinou v tradičním červeném odstínu a s užitím dalších tradičních materiálů a střídme barevnosti fasád.“ Toto vyjádření NPÚ potvrdil i MÚ Sedlčany ve svém vyjádření č. j. ŠKPP/10873/2007.

V současnosti je na místě bývalé užitkové zahrady, na pozemku parc. č. st. 346 realizovaná novostavba rodinného domu ve stylu srubu (nikoliv tedy tradičním pojetím, jak bylo dříve požadováno NPÚ a orgánem památkové péče, MÚ Sedlčany). Ostatní pozemky jsou zatravněné. Využití pozemků parc. č. 1/24, 1/25, 1/22, 1/23 dle KN je zahrada, pozemků parc. č. 1/27 a 1/26 ovocný sad (pozemek je využíván jako vjezd s obratištěm), parc. č. st. 262 ostatní plocha nádvoří. Území bývalé zámecké zahrady je v západní části, podél pozemku parc. č. 1/24 a na severu, podél pozemků parc. č. 1/24 a 1/25, vymezeno ohradní zdí z kamene, místy dozdívané z cihelného zdiva. V úseku kolem místa vjezdu je zeď probouraná. Na severu, podél pozemku parc. č. 2, je zeď z velké části omítaná.

Objekt bývalé pekárny z 90. let 20. století zcela zanikl. Navazující zámecký park prošel v letech 2010 - 11 kompletní revitalizací. V současnosti jsou tedy bývalá užitková zahrada a zámecký park opět propojeny. Historické uspořádání zahrady petrovického zámku v celém rozsahu včetně užitkové zahrady, které mohlo být po zbourání novodobé pekárny obnoveno, narušuje v současnosti novostavba rodinného domu. Ohradní kamenná zeď lemující užitkovou zahradu je dochovaná již jen částečně. Přeparcelováním plochy užitkové zahrady zanikla i historická parcelace dokládající historii zámku a územní vývoj obce. Vymezení pozemků kulturní památky jako zastavitelné plochy v územním plánu, v návaznosti na tehdejší stavbu dnes již zaniklé pekárny a přeparcelování vedlo k zániku téměř všech zbývajících památkových hodnot. Pokud by plocha užitkové zahrady zůstala nezastavěná, s dochovanou historickou parcelací a zachovanou ohradní zdí, byla by její památková hodnota nesporná a její revitalizace by byla jistě obohacením nejenom v rámci kulturní památky zámku, ale i v rámci historického jádra obce Petrovice. Současný stav této části zámecké zahrady již nevykazuje památkové hodnoty v takovém rozsahu, aby bylo důvodné setrvat na zachování památkové ochrany. Doporučujeme zrušení památkové ochrany i pro pozemek p. č. 1/9, který není předmětem žádosti navrhovatelů, ale je součástí celku severního cípu zahrady.“

Ministerstvo kultury dále obdrželo vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze, ze dne 19. 10. 2012, č. j. NPÚ-321/56272/2015, který se zrušením prohlášení předmětných pozemků za kulturní památku nesouhlasil. Dále

dodal, že „bývalá užitková zahrada u zámku v Petrovicích je území nepravidelného lichoběžníkového tvaru, zaujímající severní část zámeckého areálu, sousedící na jihu se zámeckým parkem, na západě a východě s obytnou zónou zastavěnou rodinnými domy a na severu s Kamenným rybníkem. Severní a částečně západní strana bývalé užitkové zahrady je obehnaná původní kamennou ohradní zdí.

Zámecká užitková zahrada byla jako sad upravena před rokem 1839; je dobře patrná na mapě stabilního katastru z roku 1839. Tato mapa zřetelně zachycuje ovocný sad – štěpnici – s cestami vedoucími v přímkách. Západní cesta vychází od zámku a vede přes park, který rozděluje na západní pravidelnou část (formální úprava) a východní část s přírodně krajinářským parkem, pokračuje ovocným sadem a končí u Kamenného rybníku a tvoří tak pomyslnou osu celého zámeckého areálu. Užitková zahrada byla tedy prokazatelně ještě v 19. století zcela samozřejmou funkční součástí zámku. Během 1. poloviny 20. století zahrada ztratila tento svůj význam, nicméně byla udržována jako celistvá plocha s travním porostem, byť bez ovocných stromů. Takto byla zahrada zachycena ještě na leteckých snímcích v roce 1953. V 90. letech 20. století byla na ploše užitkové zahrady vystavěna pekárna na parcele č. st. 262 (která však byla v nedávné době demolována), čímž byla narušena plocha celistvé zeleně a významově poškozena kompaktnost zámeckého areálu.

V roce 2007 došlo v Petrovicích ke změně územního plánu, v němž tato část zahrady zámeckého areálu byla určena jako rezervní plocha pro výstavbu čtyř rodinných domů. Při této příležitosti byl NPU, ÚOP středních Čech, požádán o expertní posudek v této věci. NPU konstatoval, že „severní výběžek území za stavbou pekárny ztratil svůj původní charakter a pohledově se ze zámku a parku neuplatňuje“ a také že „možnost koncepčního řešení rehabilitace zeleně byla zredukována na dosud celistvé území mezi zámkem a objektem bývalé pekárny“. Ve svém vyjádření NPU výstavbu rodinných domů z hlediska památkové péče připustil s tím, že je žádoucí, aby nové rodinné domky byly navrženy v intencích odpovídajících charakteru obvyklých tradičních rodinných domů v okolí (domy se sedlovými střechami s taškovou krytinou v tradičním červeném odstínu a s užitím dalších tradičních materiálů a střídme barevnosti fasád).

Zapsání zámku v Petrovicích u Sedlčan spolu s parkem a bývalou užitkovou zahradou bylo schváleno v roce 1964 Školskou a kulturní komisí Okresního národního výboru v Příbrami. Celý areál tvoří dodnes památkově cenný komplex, který vykazuje historické, urbanistické a památkové hodnoty. Přesto, že bývalá užitková zahrada ztratila během 2. poloviny 20. století svůj původní význam a došlo již k jejímu částečnému zastavění, její plocha je stále cenným dokladem historického zámeckého urbanismu. Zámecké ovocné a užitkové zahrady byly samozřejmou součástí zámeckých areálů, ale ve 2. polovině 20. století byly v důsledku politické situace rušeny. Petrovický zámek s bývalou zahradou je jedním z mála dosud dobře v terénu čitelných areálů, kde je tento prostor v urbanismu stále patrný. Přispívá k tomu také vymezení původní kamennou ohradní zdí na severu a západě plochy.

Vlastníci pozemků, kteří podali návrh na zrušení prohlášení předmětné zahrady za kulturní památku, argumentují odtržením pozemků od parku novostavbou pekárny na parcele č. st. 262 z 90. let 20. století, čímž užitková zahrada ztratila svůj původní charakter a pohledově se ze zámku a parku neuplatňuje. Současný stav areálu jsme prověřili a zdokumentovali dne 5. 7. 2015.

V současné době je ve střední části bývalé užitkové zahrady, na parcele č. st. 346, vystavěn přízemní obytný dům. Pekárna na parc. č. st. 262 je beze zbytku demolována. Ostatní plocha je zatravněna. Patrné je zavedení inženýrských sítí. Územní plán platný v současné době počítá s pozemky bývalé užitkové zahrady pro venkovskou a rekreační výstavbu. Tato výstavba je v územním plánu výškově regulována jako 2NP + P.

Na základě místního ohledání kulturní památky konstatujeme, že důvody pro památkovou ochranu bývalé užitkové zahrady zámku v Petrovicích u Sedlčan stále trvají a podmínky pro využití této části zahrady zůstávají, od vyjádření NPÚ v roce 2007, nezměněny.

Z historického hlediska lze konstatovat, že užitková zahrada při zámku v Petrovicích již od 2. poloviny 20. století prokazatelně neplní účel, pro nějž byla zřízena. Nicméně stále je zřejmá plocha této zahrady, která je pro urbanismus areálu podstatná. Z památkového hlediska je důležitá ohradní zeď, která areál vymezuje na severu a z velké části i na západě. Ačkoliv se pozemky bývalé užitkové zahrady pohledově od zámku a parku příliš neuplatňují, není to v současné době stavbou pekárny na parcele č. p. 262 (jak je uvedeno v odůvodnění návrhu na zrušení památkové ochrany), která již byla demolována, ale přirozeným snížením terénu v těchto místech. Podle našeho názoru je z hlediska památkové péče žádoucí, aby plocha bývalé užitkové zahrady zůstala v rámci celého areálu alespoň pohledově zachována a částečně zřetelná; tj. zůstala zachována její ohradní zeď a domy na těchto parcelách byly vystavěny v intencích doporučení NPÚ z roku 2007 a byly, mimo jiné, i výškově limitovány zejména ve vztahu k patrové zámecké budově. Domníváme se, že doporučení Národního památkového ústavu v roce 2007 respektovalo dostatečně potřeby obce, podmínky pro novou výstavbu nikterak zásadně neomezilo a i architektonicky poskytuje široké možnosti podoby nových domů. S ohledem na výše uvedené skutečnosti nesouhlasíme se zrušením památkové ochrany.“

Během hodnocení Ministerstvo kultury zvážilo vše výše uvedené jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Konstatovalo, že se vzhled a stav bývalé užitkové zahrady zámku v Petrovicích od roku 1964 (kdy se její pozemky staly kulturní památkou) výrazně změnil. V době, kdy se bývalá užitková zahrada stala kulturní památkou, představovala (jako cenný doklad historického zámeckého urbanismu) důležitou a samozřejmou (i když již nefunkční) součást zdejšího zámeckého areálu.

Na konci 20. století byl zdejší zámecký areál silně znehodnocen novostavbou pekárny, jejíž hmota pohledově oddělila severní část užitkové zahrady od zámeckého parku nacházejícího se v blízkosti zámecké budovy. Tím došlo ke ztrátě kontextu původní užitkové zahrady s tímto parkem. Na toto znehodnocení území poukazují vlastníci předmětných pozemků, kteří jím odůvodňují svoji žádost. Objekt pekárny již sice zanikl, čímž se znovu užitková zahrada pohledově propojila s parkem, přesto však Ministerstvo kultury dospělo k závěru, že v současné době toto území již pozbylo svůj původní charakter. V posledních letech totiž došlo k přeparcelování plochy bývalé užitkové zahrady a na jednom z předmětných pozemků je již realizovaná novostavba rodinného domu, která narušuje historické uspořádání celého území.

Ministerstvo kultury se ztotožnilo s názorem odborné organizace státní památkové péče, která již na počátku 90. let 20. století v evidenčním listu kulturní památky zámku ocenila památkovou hodnotu bývalé užitkové zahrady jako nepřilíš vysokou a připustila zrušení její památkové ochrany.

Zrušení prohlášení za kulturní památku se netýká ohradní zdi, která areál bývalé užitkové zahrady vymezuje na severu a zčásti i na západě. Z památkového hlediska je tato zeď (i když je v současnosti již neúplná) důležitá, neboť stále pohledově předmětnou plochu vymezuje, má velkou vypovídací hodnotu o kompletním rozsahu celého areálu a významně se v místě pohledově a esteticky uplatňuje.

Vzhledem ke skutečnosti, že předmětné pozemky tvořící bývalou užitkovou zahradu při zámku v obci Petrovice již od 2. poloviny 20. století prokazatelně neslouží svému původnímu účelu a navíc byla památková hodnota této zahrady snížena rozparcelováním a postavením novostavby, považuje Ministerstvo kultury prohlášení celého tohoto území za kulturní památku za nadbytečné. Z výše uvedených důvodů se Ministerstvo kultury rozhodlo zrušit prohlášení

předmětných pozemků bývalé užitkové zahrady za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. V dané věci byl prokázán důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku, neboť předmětné pozemky již nevykazují znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb., pro které se kulturní památkou staly.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

